

og Støtte fra Samfundets Side lader det sig ikke gøre at faa vor Industri til at gaa under de nuværende Forhold.

Jeg vil derefter gerne gøre nogle refererende Bemærkninger til Anbefaling af det Forslag, den højtærede Erhvervsminister har forelagt os i Dag. Forslaget har jo sin Oprindelse i et Møde, der blev holdt den 9. December, altsaa for snart 2 Maaneder siden. Det bestod, saa vidt jeg erindrer, af et Par Hundrede Repræsentanter for de forskellige Erhverv, for de mange forskelligartede Interesser, og jeg, som deltog i dette Møde, har sjældent mærket et mere enstemmigt Krav, en mere almen, sammenholdende kan jeg godt sige, Følelse og Forstaaelse af, at nu var det nødvendigt at tage fat. Den Gang var vi dog ikke saa langt ude i Arbejdsløsheden, som vi er nu — vi var den Gang, i Begyndelsen af December, paa et Arbejdsløshedstal af ca. 64 000 —, men man havde en Følelse af, at Krisen var af den Natur, at den vilde føre os videre, og derfor var der ogsaa almindelig Forstaaelse af, at nu maatte vi tage fat, nu maatte vi lade de, hvad jeg vil kalde mere abstrakte Partibetæneligheder fare for at gribe om Ondets Rod og saa snart som muligt komme til et Resultat, saa vi atter kunde faa Samfundet til at arbejde. Med dette Møde som Udgangspunkt blev der altsaa sammenkaldt et Udvalg, som kaldte sig for Kriseværnsudvalget, og det lykkedes meget snart i dette Udvalg at komme til Enighed om et Forslag, som har været forelagt det høje Folketing, og som er det høje Landstings Medlemmer bekendt. Man kan naturligvis sige om dette Forslag, at det ikke var særlig vidtgaende, og man kan sige, at det ikke var egnet til paa en Gang at løfte hele den danske Industri ud af den forhaandenværende Krise. Men vi ved, at det vilde være egnet til at hjælpe store Dele af Industrien, vi ved, det vilde være egnet til at styrke Modet og Foretagsomheden hos en stor Del Mennesker, som i Virkeligheden føler Forholdene saaledes, at de siger: Ja, men det er jo haabløst her, for der er ingen Forstaaelse. Vi er et lille Land, omgivet af andre Lande med Storindustri, med Storhandel, som forstaar at behandle os paa en saadan Maade, at de af og til sætter enkelte Industrier fuldstændig i Knæ for bagefter, naar disse Erhvervsgrene er lammede eller ødelagte, at bestemme, hvad vi skal betale for vore Varer, som vi køber fra det samme Udland.

Hvis man nu ser paa Forholdene og

Industriens Udvikling i al Almindelighed, tillader jeg mig at gøre det høje Ting opmærksom paa, at det ser ikke saa galt ud med dansk Industri, naar vi holder os for Øje, at den nuværende Misère skyldes ganske særlige Forhold. Vi har gennem den 2den Betænkning fra Erhvervsministeriets Industriudvalg faaet oplyst, at den samlede Stigning i Danmarks Befolkningmængde fra 1911 til 1921 er 12,6 pCt., men tager vi Haandværk og Industri alene, bliver Stigningen 18,4 pCt. Ser man i denne Forbindelse paa, at Industri og Haandværk i 1921 beskæftigede 910 164 Personer, og at Landbruget beskæftigede godt 1 Million — der er altsaa ikke en Gang en Forskel paa 100 000 —, kan man jo nok sige — og jeg har ikke noget imod at gentage det her —, at Landbruget er Landets største Erhverv og det bærende Erhverv — jeg kunde faa mig til at sige mange andre og stærkere og skønnere Ting om Landbruget —, men der er det ejendommelige, at store Kredse ikke synes rigtig at ville forstaa, hvor nødvendigt det er for os at have en Industri. Hvis Industriebefolkningen mere eller mindre skal decimeres, udvandre eller dø, er det ganske utvivlsomt, at Danmark synker ned til at blive en tredie, fjerde Rangs Stat, saa synker vi ned fra den Betydning, vi er naaet op til, og saa bliver der ikke Mulighed for at beskæftige Landets stigende Overskudsbefolkning — jeg kunde maaske med større Ret sige: Landbrugets stigende Overskudsbefolkning. Jeg tror saaledes, at vi af mange Grunde, ogsaa Grunde, der ligger udenfor den øjeblikkelige Krise, maa tage os sammen og finde Midler og Veje, som kan skabe Betingelser for en Industri, og i alle Tilfælde skabe denne Industri Vilkaar overfor Udlandet, der ikke bliver slettere end de Vilkaar, vi byder dem, som tilbyder os Varer fra Udlandet.

Under Verdenskrigen blev, som bekendt, først Landbruget overfyldt med Penge gennem de høje Varepriser. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa den Udvikling, der har fundet Sted, og som er i højeste Grad interessant, naar man ser paa alle de Paastande, der fremsættes om den forfærdelige Leven-højt, som skal finde Sted i København og i Provinsbyerne. Det var først og fremmest Landbruget, der blev overfyldt med Penge, da Verdenskrigen var udbrudt og Priserne paa Landbrugsprodukterne steg i en Grad, som vi aldrig havde set før, saa vidt, at selv den simpleste Spødekalkv kom til at koste mere i Salg, end den skønneste Hingst havde kostet i Fortiden.